

Теорія та історія журналістики

Wojciech CISAK

*doktor habilitowany, profesor nadzwyczajny,
Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
(Polska)*

Ryszard KOWALCZYK

*doktor habilitowany, profesor zwyczajny
Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
(Polska)*

UKD 050+070 – Prasoznawstwo. Czasopiśmiennictwo

ZADANIA CZASOPISM REGIONALISTYCZNYCH WE WSPÓŁCZESNEJ POLSCE

Autorzy artykułu wyodrębnili dziewięć charakterystycznych zadań (swoistych powinności) czasopism regionalistycznych, ukazujących się we współczesnej Polsce, spośród których szerzej omówili dwa zadania w dziedzinie: 1. kształtowania świadomości, więzi i postaw regionalistycznych, 2. przekazywania dorobku kulturowego regionu oraz międzypokoleniowego doświadczenia kulturowego.

Słowa kluczowe: *regionalizm, czasopisma regionalistyczne w Polsce, zadania periodyków*

Ważnym kryterium definiowania czasopiśmiennictwa regionalistycznego – a także zadań, celów, ról i funkcji tej kategorii prasy – jest charakterystyczny zakres jego zainteresowania tematycznego. Jednak zawartość periodyku regionalistycznego powinna także wykazywać się genetycznym związkiem z terytorium, na którym jest kolportowany. Związek ten w przypadku czasopism regionalistycznych powinien być ścisły, mocny i trwały. Ma on także charakter nie tylko geograficzny i historyczny, zakorzeniony w określonym środowisku naturalnym oraz jego dziejach kulturowych i gospodarczych, ale przede wszystkim społeczny, zatem w pewnym stopniu również, a może nade wszystko – mentalny. To, jak ludzie myślą i mówią o swoim otoczeniu, a także o sobie samych nie zależy przecież tylko od swoistych cech środowiska ich życia oraz charakterystyki jego złożonych przeobrażeń historycznych. Jest odwrotnie: to ludzie werbalizując (opisując) i sygnifikując (nazywając) środowisko i konstruując jego społeczny obraz (co jest zgodne z ideą konstruktywizmu społecznego), nadają tym elementom (także historycznym wydarzeniom i ich bohaterom) pewne szczególne cechy, które podlegają również wartościowaniu (aksjologia regionalna). Zjawisko to zachodzi w procesie dynamicznej, a zatem również wybiórczej, selekcji informacji oraz poprzez podejmowanie określonych działań popularyzatorskich, w tym w dziedzinie prasowo-wydawniczej. W ten sposób czasopisma regionalistyczne, uczestnicząc w regionalnym systemie komunikowania społecznego, biorą także udział w procesie

kształtowaniu tożsamości i symboliki regionu, czego wyrazem jest wykaz odpowiednich zadań, jakie realizują w praktyce.

Możemy wyodrębnić katalog różnych zadań periodyków regionalistycznych, co stanowi naturalną konsekwencję zróżnicowania tematycznego tych czasopism oraz zasadniczego celu działania. Tam zaś, gdzie występują jasno określone cele, tam na ogół pojawiają się konkretne sposoby praktycznego ich urzeczywistniania, a wraz z nimi określone zadania, które są następstwem zasadniczych powinności czasopism regionalistycznych wobec swoich środowisk, ich swoistych ról, jakie powinny odgrywać w regionie, do których możemy zaliczyć:

1) kształtowanie wśród mieszkańców świadomości regionalnej oraz budowanie więzi zarówno regionalnej, jak i regionalistycznej, czyli opartej na idei regionalizmu i odpowiednich czynnikach wpływu o charakterze społeczno-kulturalnym;

2) podejmowanie działań zmierzających do upodmiotowienia kulturowego społeczeństwa regionalnej oraz budowanie podstaw kulturowych społeczeństwa obywatelskiego, w tym pozytywnego kapitału kulturowego, wspierającego kulturowy rozwój regionu oraz popierającego idee regionalizmu;

3) działalność w dziedzinie edukacji regionalnej, w tym edukacji kulturowej i edukacji historycznej, podtrzymującej zainteresowanie tradycją regionu oraz przesłaniem społeczno-kulturowym regionalizmu.

Biorąc pod uwagę powyższe swoiste powinności (role) czasopism regionalistycznych do zasadniczych ich zadań możemy zaliczyć następujące:

- 1) kształtowanie świadomości i więzi regionalistycznej oraz postaw regionalistycznych;
- 2) przekazywanie dorobku kulturowego regionu oraz międzypokoleniowego doświadczenia kulturowego;
- 3) integrację regionu, aktywizację kulturalną mieszkańców, kształtowanie kapitału kulturowego oraz budowanie spójności społecznej;
- 4) badanie, utrwalanie i upowszechnianie historii regionu oraz wiedzy o regionie;
- 5) umacnianie tożsamości regionu i związanej z nim symboliki;
- 6) werbalizację regionu i promocję ruchu regionalistycznego;
- 7) wpływanie na partycypację obywatelską i rozwój regionu;
- 8) podtrzymywanie zainteresowania wielokulturowością i szerzenie tolerancji kulturowo-etycznej;
- 9) kształtowanie kultury dialogu publicznego.

Poniżej spróbujemy pokrótce omówić przynajmniej dwa z zasadniczych bodaj dziesięciu zadań (powinności) przewidzianych dla współczesnych czasopism regionalistycznych w Polsce.

1. Kształtowanie świadomości i więzi regionalistycznej oraz postaw regionalistycznych

Wśród zasadniczych zadań periodyków regionalistycznych znaczącą rolę, być może podstawową, odgrywają obowiązki w dziedzinie podtrzymywania, umacniania i rozwijania świadomości i więzi regionalistycznej. Kształtuje się ona bowiem pod wpływem zarówno określonych przedsięwzięć edukacyjnych, jak również w procesie praktykowania aktywności indywidualnej oraz zbiorowej, w tym także poprzez ukierunkowane zaangażowanie społeczne mieszkańców. W jakimś sensie czasopiśmiennictwo regionalistyczne można traktować w kategoriach zewnętrznego czynnika wpływu na odbiorcę, dla którego jest ono środkiem oddziaływania, któremu może się biernie poddawać, przyjmując jego przesłanie i propozycje, bądź odwrotnie – aktywnie przeciwstawić czy polemizować z głoszonymi ideami, wartościami, normami, projektami. W praktyce periodyków regionalistycznych nie występują jednak takie modelowe podziały, lecz mamy

raczej do czynienia z systemem mieszanego odbioru treści czasopisma, tzn. akceptowania jednych kwestii, myśli, zagadnień, a nie przyjmowania i nie aprobowania innych. Nie ulega jednak wątpliwości, że samo zapoznanie się z zawartością czasopisma regionalistycznego powoduje stosowne, mniejsze lub większe, zmiany w świadomości odbiorcy oraz tworzy rodzaj mentalnej więzi regionalistycznej między nim a nadawcą.

Periodyki regionalistyczne, kształtując świadomość mieszkańców regionu w duchu odpowiadającym ich założeniom ideowym oraz budując zgodną z tymi przesłankami więź regionalistyczną, pełnią szereg ważnych funkcji, w tym funkcje poznawcze, edukacyjne, identyfikacyjne, stymulujące, integracyjne, organizacyjne, prognostyczne. W gruncie rzeczy są to funkcje o charakterze kulturotwórczym, które łączą refleksję nad przeszłością i teraźniejszością regionu z wizją jego przyszłości, konstruowanej w procesie jej szerokiej werbalizacji. Czasopisma regionalistyczne jako element i czynnik identyfikacji zbiorowości lokalnej i regionalnej sprzyjają także formowaniu się odpowiednich postaw politycznych, w szczególności postaw demokratycznych i proobywatelskich, dla których interes regionu (oparty także o tradycję kulturową regionu) stanowi ważny element działalności w sferze polityki publicznej. Na bazie postawy politycznej (opierającej się również na interesie regionu) ukształtowanej w procesie oddziaływania między innymi czasopiśmiennictwa regionalistycznego, może dojść do uformowania się względnie zintegrowanej swoistej kulturowej wspólnoty regionalnej, być może także wspólnoty o charakterze politycznym.

Czasopismo regionalistyczne, zajmując się niejako uprawą naszego umysłu (*cultura animi*), kształtuje, pielęgnuje i doskonali pewien typ świadomości regionalistycznej, a także postawy i predyspozycje zgodne z założeniami ideologii regionalistycznej. Zatem zawartości tematycznej i sposobowi narracji periodyków regionalistycznych powinna też towarzyszyć pewna generalna idea, której wyrazem jest z jednej strony motywacja edukacyjna autorów tekstów, dostarczających odbiorcom szerokiej i rzetelnej wiedzy, z drugiej zaś ich umiejętności pedagogiczne i dziennikarskie, zachęcające odbiorcę do refleksji nad rzeczywistością za pomocą odpowiednich zabiegów stylistyczno-narracyjnych.

Świadomość regionalistyczna i więź lokalna oraz towarzysząca im mentalność tworzą swoisty klimat społeczny, występujący w określonym środowisku. W olbrzymim stopniu elementy te są współkształtowane przez media lokalne, w tym przez periodyki o charakterze regionalistycznym, których zawartość wywołuje nie tylko stosowny rezonans w opinii publicznej, lecz również ma ważki wpływ na kształt tożsamości regionalnej, postawę, zachowanie, poglądy i opinie jej odbiorców, a także na podzielane przez nich wspólne wartości i normy. W rezultacie możemy także mówić o ważnej roli czasopiśmiennictwa regionalistycznego w dziedzinie umacniania tożsamości kulturowej regionu, traktując periodyki regionalistyczne zarówno jako właściwą regionowi formę wyrazu kulturowego, jak i przejaw jego różnorodności kulturowej.

2. Przekazywanie dorobku kulturowego regionu oraz międzypokoleniowego doświadczenia kulturowego

Periodyki regionalistyczne biorąc udział w zwerbalizowanej społecznej interakcji symbolicznej nie tylko przekazują odbiorcom dorobek kulturowy regionu oraz jego tradycję (niekiedy w ten sposób wręcz ocalają tradycję regionu przed niepamięcią). Uczestnicząc w dialogu publicznym także przetwarzają, modyfikują oraz weryfikują starą tradycję regionu, a w ostateczności również wytwarzają podstawy nowej tradycji, odpowiadającej zainteresowaniom, potrzebom i aspiracjom współczesnego pokolenia. W każdym procesie kulturowym występuje bowiem dążenie nie tylko do zachowania ciągłości tradycji kulturowej regionu, ale także potrzeba wprowadzania do niej nowych elementów, niekiedy uzasadnianych tradycją jako postacią swoistej ideologii regionalnej. Niemniej tradycja jako taka zawsze pozostaje ważnym komponentem tożsamości każdego społeczeństwa. Dlatego,

jak pisze Stefan Nowak: *Bez elementów kontynuacji musiałoby nastąpić załamanie wszelkich reguł ludzkiego zachowania i opartych na nich reguł funkcjonowania każdego systemu społecznego. (...) Nie mogłaby dokonać się nieustanna adaptacja społeczeństwa do zmieniających się warunków i musiałaby ustać wszelka jego dynamika.*

Są czasopisma regionalistyczne także naturalnym wewnętrznym wyrazem kultury regionu oraz środkiem jej transmisji, wzbogacania i przekształcania – tym samym są czynnikiem kulturowego rozwoju regionu. Rola kultury w tym procesie na ogół jest niedoceniana, chociaż pełni ona szereg ważnych funkcji zarówno z punktu widzenia gospodarczego i społecznego, jak i politycznego.

Wartość czasopiśmiennictwa regionalistycznego – także jego zadań, ról, celów i funkcji – wyraża się w szczególnej własności bycia środkiem transmisji nie tylko dziedzictwa kulturowego jako takiego, ale również międzygeneracyjnego czy międzypokoleniowego doświadczenia kulturowego, wyznaczając także horyzonty dla przeobrażeń kultury w jej rozległych obszarach wzajemnych asocjacji. Czasopisma regionalistyczne w sposób symboliczny przenoszą do społecznej pamięci dziedzictwo kulturowe regionu, które jest żywą spuścizną po poprzednich pokoleniach – w swoisty sposób nawiązujemy bowiem do niej w życiu codziennym. W dziedzictwie kulturowym możemy wydzielić elementy ogólnonarodowe oraz lokalne, w tym dziedzictwo regionalne, które nie licząc zabytków architektury i budownictwa mieści w sobie również *dziedzictwo przemysłowe, architekturę wernakularną, krajobrazy kulturowe, dziedzictwo niematerialne, dziedzictwo podwodne itd. Na tę niejednorodność nakładają się znaczne odmienności pomiędzy poszczególnymi „typami” dziedzictwa.*

Naturalna współobecność w jednym czasie wielu pokoleń (generacji) w sposób nieunikniony wytwarza nie tylko swoistą więź międzypokoleniową, lecz prowadzi także do konfliktu pokoleń. Problem konfliktu międzypokoleniowego Margaret Mead wyraziła następująco: *Gdy znaczna liczba osób w młodym wieku znajdzie się w podobnej sytuacji, służą oni sobie wzajem za wzór i odrzucają przykłady zachowania postulowane przez dorosłych ze środowiska, do którego aspirują; nauczyciele i zwierzchnicy traktowani są jako reprezentanci obcej władzy, którą należy przechytrzyć i której nie należy się podporządkowywać.* Stefan Czarnowski podnosząc zagadnienie ciągłości kulturowej i dorobku kulturowego pokolenia, stwierdził: *Każde nowe pokolenie wnosi do (...) kultury coś nowego, przystosowuje część elementów dawnych do swoich potrzeb aktualnych, ale czyni to opierając się na gruncie dawnej kultury w jej całokształcie. Zachodzi tu zjawisko podobne do przekazywania własności w spadku.* Trzeba jednak podkreślić, iż elementy czasowo-przestrzenne i doświadczenie historyczne są dla członków pokolenia wspólne. Natomiast dzielą je konkretne warunki ekonomiczne, kulturowe, społeczne, w jakich żyli, socjalizowali się i dojrzewali, przyswajając określone idee, normy, wartości, zachowania oraz kształtując wiedzę, postawę, charakter, osobowość. Ma to niebagatelne znaczenie w dziedzinie obrazowania kontekstu kulturowego, w jakim dochodzi do komunikacji medialnie zapośredniczonej, który charakteryzuje się przecież znacznym zróżnicowaniem. Jest to szczególnie ważne w kulturach typu ludowego, które cechują się wysokim kontekstem kulturowym, to znaczy, że potrzebują one nie tylko więcej narracji opisowej i odwołującej się do przykładów z życia przeciętnego człowieka, ale także narracji operującej językiem popularnym, a nie specjalistycznym, który ogranicza jednoznaczne odcodowanie tekstu przez niewyrobionego odbiorcę.

W konsekwencji podejmowania działań w dziedzinie przekazywania dorobku kulturowego regionu oraz międzypokoleniowego doświadczenia kulturowego, periodyki regionalistyczne stają się ważną częścią kultury regionalnej i czynnikiem jej przeobrażeń.

Zasadniczym bowiem zadaniem regionalizmu jest pobudzanie życia kulturalnego i naukowego regionu, co stanowi przecież ważny czynniki stymulujący wzrost gospodarczy regionu.

LITERATURA

1. Por.: W. Chorązki, *Prasa regionalistyczna w okresie transformacji*, (w:) *Regionalizm – lokalizm – media*, pod red. E. Chudzińskiego, Bochnia-Warszawa 2001, s. 122; E. Chudziński, *Prasa regionalna i regionalistyczna*, (w:) *Słownik wiedzy o mediach*, pod red. E. Chudzińskiego, Warszawa – Bielsko-Biała 2007, s. 130-131; J. Jarowiecki, *Prasa wydawana w Krakowie – przedmiotem badań nad prasą lokalną*, „Rocznik Historii Prasy Polskiej” 2011, zeszyt 1-2; W. M. Kolasa, A. Paszko, *Małopolskie media lokalne i regionalne w świetle analiz statystycznych*, (w:) *Polskie media lokalne na przełomie XX i XXI wieku*, pod red. J. Jarowieckiego, A. Paszko, W. M. Kolasy, Kraków 2007, s. 223; R. Kowalczyk, *Czasopiśmiennictwo regionalistycznego w Polsce*, Opole 2013, s. 20-25.
2. Zob.: P. L. Berger, Th. Luckmann, *Společne tworzenie rzeczywistości. Traktat z socjologii wiedzy*, Warszawa 2010. Por. S. Ossowski, *Analiza socjologiczna pojęcia ojczyzny*, (w:) *O ojczyźnie i narodzie*, Warszawa 1984, s. 18-26; M. Wendland, *Konstruktywizm komunikacyjny*, Poznań 2011.
3. Zob. J. Gajda, *Pedagogika kultury w zarysie*, Kraków 2006.
4. Zob. R. Szul, *Regionalizm. Refleksje na temat ewolucji idei i praktyki regionalizmu w Europie*, (w:) *Region i regionalizm w socjologii i politologii*, pod red. A. Pawłowskiej, Z. Rykiela, Rzeszów 2012.
5. Por.: G. Banaszak, J. Kmita, *Společno-regulacyjna teoria kultury*, Warszawa 1994; M. Wendland, *Konstruktywizm komunikacyjny*, Poznań 2011; idem, *Perspektywa konstruktywistyczna jako filozoficzna podstawa rozważań nad komunikacją*, „Kultura i Edukacja” 2011, nr 4, s. 30-47.
6. Por. *Socjologia a antropologia*, pod red. E. Tarkowskiej, Wrocław 1992.
7. Zob.: Z. Anculewicz, *Prasa lokalna i sublokalna Warmii i Mazur i jej rola w kształtowaniu postaw proobywatelskich po roku 1989*, „Echa Przeszłości” 2004, tom 5, s. 235-245; B. J. Balcerowicz, *O niektórych aspektach regionalizmu, mediach regionalnych i lokalnych, a demokracji na szczeblu lokalnym*, (w:) *Media regionalne i lokalne a demokracja na szczeblu lokalnym*, pod red. W. Furmana i K. Wolnego, Rzeszów-Kielce 1998, s. 73-119; J. Flankowska, *Lokalne i regionalne środki przekazu w procesie demokratyzacji społeczeństw Europy Środkowej i Wschodniej. Sprawozdanie z konferencji*, „Studia Medioznawcze” 2001, nr 1, s. 127-130; *Wychowanie obywatelskie*, pod red. Z. Melosika, K. Przyszczypkowskiego, Poznań-Toruń 1998.
8. Por.: *Kultura i media*, oprac. G. Dobroczyński SJ, Warszawa 1996; *Media w procesie kształtowania wspólnot lokalnych*, pod red. D. Detka, Kielce 2009; *Media w procesie kształtowania wspólnot lokalnych*, pod red. I. Sinkiewicz, M. Niewczas-Sochackiej, Kielce 2010; M. Sokołowski, *Media wobec kulturowych przemian współczesności*, Olsztyn 2003; J. Waszkiewicz, *Od komunikacji do wspólnoty*, Wrocław 2002; *Współczesna rola oraz zadania mediów regionalnych i lokalnych*, pod red. J. B. Hałaj, Rzeszów 2007.
9. Zob.: *Media lokalne a demokracja lokalna*, pod red. J. Chłopeckiego, R. Polaka, Rzeszów 2005; J. Węc, *Regionalizacja w państwach Unii Europejskiej*, „Przegląd Zachodni” 1994, nr 2.
10. Zob.: J. Z. Lichański, *Badania nad retoryką w Polsce: wprowadzenie do bibliografii*, „Forum Artis Rhetoricae” 2012, nr 1, s. 27-67; Z. Melosik, *Edukacja i przemiany kultury współczesnej*, „Teraźniejszość. Człowiek. Edukacja” 1999, nr 3, s. 27-41.
11. Por. R. Kowalczyk, *Rynek współczesnych mediów lokalnych w Wielkopolsce (studium medioznawczo-politologiczne)*, Poznań 2011, s. 52-77.
12. Zob. K. Wasilewski, *Rola prasy lokalnej w procesie budowania tożsamości „małych ojczyzn” na przykładzie Ziemi Lubuskiej 1945-1999*, (w:) *Komunikologia. Teoria i praktyka komunikacji*, tom 3, pod red. E. Kulczyckiego, M. Wendlanda, Poznań 2012, s. 223-240.
13. Por.: M. Gierula, *Znaczenie mediów lokalnych w życiu społeczności lokalnych*, (w:) *Polskie media lokalne na przełomie XX i XXI wieku*, op. cit., s. 109-120; R. Kowalczyk, *Prasa lokalna w perspektywie zmiany społecznej*, (w:) *Polskie media lokalne na przełomie XX i XXI wieku*, op. cit. s. 121-132; idem, *Zadania mediów lokalnych w społeczeństwie obywatelskim*, (w:) *Media dawne i*

współczesne, tom 4, praca zbiorowa pod red. B. Kosmanowej, Poznań 2009, s. 83-94; S. Michalczyk, *Media lokalne w budowaniu tożsamości lokalnej. Aspekty teoretyczne*, (w:) *Prasa lokalna Dolnego Śląska*, pod red. J. Jarowieckiego, G. Niecia, Wrocław 2007, s. 61-73.

14. Zob.: H. Owczarek, *Tożsamość kulturalna a społeczeństwo*, „Monitor Wielkopolski” 2002, nr 11, s. 12-13; M. S. Szczepański, *Tożsamość regionalna – w kręgu pojęć podstawowych i metodologii badań*, (w:) *Badania nad tożsamością regionalną. Stan i potrzeby*, pod red. A. Matczaka, Łódź – Ciechanów 1999.

15. Co jest zgodne z zasadami i celami „Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego”, sporządzonej w Paryżu dnia 20 października 2005 roku, do której Polska przystąpiła w 2007 roku (Dz. U. 2007, Nr 215, poz. 1585).

16. Por. A. Roguska, *Mass media lokalne w umacnianiu kulturowej tożsamości regionalnej*, (w:) *Uniwersalizm i tradycja w kulturze – wybrane aspekty*, pod red. M. Danielak-Chomać, A. Roguskiej, Siedlce 2008, s. 41-72; J. B. Thompson, *Media i nowoczesność. Społeczna teoria mediów*, Wrocław 2006.

17. S. Nowak, *Ciągłość i zmiana tradycji kulturowej*, Warszawa 1989, s. 5.

18. Por. Edukacja regionalna. *Dziedzictwo kulturowe w zreformowanej szkole*, pod red. S. Bednarka, Wrocław 1999.

19. Por.: J. Hajduk-Nijakowska, *Proces odbioru przekazów medialnych jako czynność kulturowo usytuowana*, (w:) *Kultura medialnie zapośredniczona. Badania nad mediami w optyce kulturoznawczej*, pod red. W. Chyły, M. Kamińskiej, P. Kędziory, M. Kosińskiej, Poznań 2010, s. 193-202; idem, *Kulturowy kontekst komunikowania*, (w:) *Komunikologia. Teoria i praktyka komunikacji*, tom 3, pod red. E. Kulczyckiego, M. Wendlanda, Poznań 2012, s. 149-160.

20. Zob. *Nieznane artefakty regionalnego i lokalnego dziedzictwa kulturowego*, red. naukowa S. Kowalska, Kalisz 2011.

21. Por.: S. Czarnowski, *Kultura*, Warszawa 1948; M. Herzfeld, *Antropologia. Praktykowanie teorii w kulturze i społeczeństwie*, Kraków 2004; M. Mead, *Kultura i tożsamość*, Warszawa 1978; J. Mikułowski-Pomorski, *Pokolenie jako pojęcie socjologiczne*, „Studia Socjologiczne” 1968, nr 3-4; *Słownik socjologii i nauk społecznych*, pod red. G. Marshalla, Warszawa 2004, s. 240; *Słownik socjologiczny*, Toruń 1999, s. 69.

22. Por.: M. Mead, *Kultura i tożsamość. Studium dystansu międzypokoleniowego*, Warszawa 2000; *Międzygeneracyjna transmisja dziedzictwa kulturowego*, pod red. J. Nikitorowicz, J. Halickiego, J. Muszyńskiej, Białystok 2003.

23. M. Kranz-Szurek, *Kultura lokalna a globalizacja kulturowa – próba oceny zjawiska*, „Rocznik Nauk Społecznych” 2012, nr 2, s. 11, przypis 1.

24. A. W. Brzezińska, *W poszukiwaniu korzeni kulturowych*, (w:) *Edukacja regionalna. Dziedzictwo kulturowe w zreformowanej szkole*, pod red. S. Bednarka, Wrocław 1999, s. 193.

25. *Raport na temat funkcjonowania systemu ochrony dziedzictwa kulturowego w Polsce po roku 1989*, pod red. J. Purchli, Kraków 2008, s. 9-10.

26. Por.: A. Kamińska, *Kategoria pokolenia w badaniach nad społeczeństwem i kulturą*, „Kultura i Historia” 2007, nr 11; K. Wyka, *Pokolenie literackie*, Kraków 1977.

27. M. Mead, *Kultura i tożsamość*, Warszawa 1978, s. 77.

28. S. Czarnowski, *Kultura*, Warszawa 1948, s. 194.

29. Zob. J. Mikułowski-Pomorski, *Pokolenie jako pojęcie socjologiczne*, „Studia Socjologiczne” 1968, nr 3-4, s. 267-281.

30. Por. S. Hall, *Kodowanie i dekodowanie*, „Przekazy i Opinie” 1987, nr 47-48, s. 58-72.

31. Zob.: L. Dyczewski, *Kultura polska w procesie przemian*, Lublin 1993; idem, *Trwałość i zmienność kultury polskiej*, Lublin 2002; M. Kranz-Szurek, *Kultura lokalna a globalizacja kulturowa – próba oceny zjawiska*, „Rocznik Nauk Społecznych” 2012, nr 2.

32. Por.: P. Chmieliński, *Budowa kapitału społecznego na wsi na przykładzie rozwoju program Leader*, Warszawa 2009; *Communication on European agenda for culture in a globalizing World*, 2007; M. Kranz-Szurek, *Kultura lokalna a globalizacja kulturowa – próba oceny zjawiska*, „Rocznik Nauk Społecznych” 2012, nr 2.

Войцех Цисак, Рычард Ковальчык

Задачи региональных журналов в современной Польше

Определены девять конкретных видов деятельности (конкретные обязанности) региональных журналов, которые выходят в современной Польше. Детально исследованы два вида их задач, которые они исполняют: 1) формируют сознание, отношения между людьми и отношения региональные; 2) передача культурного наследия региона и международный опыт.

Ключевые слова: регионализм, региональные журналы в Польше, задачи региональных изданий.

Войцех Цісак, Ричард Ковальчик

Завдання регіональних часописів у сучасній Польщі

Автори визначили дев'ять конкретних видів діяльності (конкретні обов'язки) регіональних журналів, які з'являються у сучасній Польщі. У статті детально досліджується два їхніх завдання, які вони виконують: 1) формують свідомість, відносини і відносини регіональні, 2) передача культурної спадщини регіону і міжкультурний досвід.

Ключові слова: регіоналізм, журнали регіональні в Польщі, завдання регіональних видань.

Wojciech CISAK, Ryszard Kowalczyk

The Task of Modern Regional Magazines in Poland

The authors have identified nine specific activities (specific duties) regional magazines, appearing in today's Poland, of which more broadly discussed two tasks in the field: 1. shaping consciousness, relationships and attitudes regionalistic, 2. transmission of cultural heritage of the region and inter-cultural experience.

Keywords: regionalism, magazines regionalist in Poland, the tasks of regional periodicals.